

-ร่าง-

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

เรื่อง มาตรการความปลอดภัยเกี่ยวกับการจัดการสารเคมีในโรงงานอุตสาหกรรม

พ.ศ. ....

ด้วยกระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าในสภาวะปัจจุบันการประกอบกิจการโรงงานของโรงงานภายใต้กฎหมายว่าด้วยโรงงาน บางครั้งอาจมีการเก็บหรือใช้สารเคมีที่มีความเป็นอันตรายจำนวนมาก โดยหากโรงงานดังกล่าวยังมีการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยสารเคมีที่ยังไม่เหมาะสมกรณีดังกล่าวนี้อาจเป็นเหตุให้นำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน ทรัพย์สิน สิ่งแวดล้อม ในโรงงานและชุมชนโดยรอบโรงงานขึ้นมาได้ ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยโรงงานที่เกี่ยวกับความปลอดภัยสารเคมีที่มีอยู่เดิมไม่สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน จึงสมควรที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อกำหนดให้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยกำหนดให้โรงงานต้องมีมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยในการดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยเกี่ยวกับการจัดการสารเคมีในโรงงานและจัดทำรายงานปริมาณสารเคมีของโรงงาน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๘ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อ ๗(๑) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๗ (พ.ศ. ๒๕๖๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง มาตรการความปลอดภัยเกี่ยวกับการจัดการสารเคมีในโรงงานอุตสาหกรรม พ.ศ. ....”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่ความในข้อ ๗ และข้อ ๘ ให้ใช้บังคับภายใต้เงื่อนไขและระยะเวลาดังนี้

๒.๑ กรณีเป็นสารเดี่ยวให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๒.๒ กรณีเป็นสารผสมให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ประกาศนี้ใช้บังคับกับผู้ประกอบการโรงงานจำพวกที่ ๓ ในบัญชีท้ายกฎกระทรวงตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๔ เว้นแต่ข้อความในประกาศนี้จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ในประกาศนี้

“ผู้ประกอบการโรงงาน” หมายความว่า ผู้ประกอบการโรงงานที่มีการเก็บหรือการใช้สารเคมีในการประกอบกิจการโรงงาน ยกเว้นน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยน้ำมันเชื้อเพลิง

“สารเคมี” หมายถึง สารที่อยู่ในรูปของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซ ทั้งที่เป็นสารเดี่ยวและสารผสม ยกเว้นน้ำ

“สารเคมีอันตราย” หมายถึง สารเคมีที่สามารถจำแนกความเป็นอันตรายได้ โดยอ้างอิงตาม Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals (GHS)

“สารเดี่ยว (Substance)” หมายถึง ธาตุหรือสารประกอบที่มีอยู่ในสถานะธรรมชาติหรือเกิดจากกระบวนการผลิตต่าง ๆ ทั้งนี้รวมถึงสารเติมแต่งที่จำเป็นในการรักษาความเสถียรของสารเดี่ยวหรือสารเจือปนที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต แต่ไม่รวมถึงสารตัวทำละลายที่สามารถแยกออกมาจากสารเดี่ยวได้ โดยไม่มีผลต่อความเสถียรของสารเดี่ยวหรือไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของสารเดี่ยว

“สารผสม (Mixture)” หมายถึง สารผสมหรือสารละลายที่ประกอบด้วยสารเดี่ยวสองชนิดหรือมากกว่าที่ไม่ทำปฏิกิริยากัน

“การจัดเก็บ” หมายถึง การจัดเก็บสารเคมีอันตรายแต่ไม่รวมถึงการเก็บเตรียมเพื่อใช้งานในการประกอบกิจการโรงงาน

“การจัดเก็บสารเคมีอันตรายในอาคาร” หมายถึง การจัดเก็บสารเคมีอันตรายในอาคารโรงงานที่จัดไว้เพื่อจัดเก็บสารเคมีอันตรายเป็นการเฉพาะ หรือการจัดเก็บสารเคมีอันตรายในอาคารโรงงานที่จัดเก็บในห้องจัดเก็บสารเคมีอันตราย

“เหตุฉุกเฉินสารเคมีอันตราย” หมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ในทันทีทันใดที่มีต้นเหตุหรือที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีอันตราย ส่งผลให้เกิดการรั่วไหลของสารเคมีอันตราย เพลิงไหม้ หรือระเบิด

“อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล” หมายถึง อุปกรณ์ที่สวมใส่เพื่อป้องกันอันตรายหรือลดความรุนแรงของการประสบอันตรายที่อาจเกิดขึ้นขณะปฏิบัติงาน โดยต้องได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือมาตรฐานขององค์การมาตรฐานสากล (International Standardization and Organization : ISO) หรือมาตรฐานสหภาพยุโรป (European Standard : EN) หรือมาตรฐานประเทศออสเตรเลียและประเทศนิวซีแลนด์ (Australia Standards/Nwe Zealand Standard : AS/NZS) หรือมาตรฐานสถาบันมาตรฐานแห่งชาติประเทศสหรัฐอเมริกา (American National Standard Institute : ANSI) หรือมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศญี่ปุ่น (Japan Industrial Standards : JIS) หรือมาตรฐานสถาบันความปลอดภัยและอนามัยในการทำงานแห่งชาติประเทศสหรัฐอเมริกา (The National Institute for Occupational Safety and Health : NIOSH) หรือมาตรฐานสำนักบริหารความปลอดภัย และอาชีวอนามัยแห่งชาติ กรมแรงงาน ประเทศสหรัฐอเมริกา (Occupational Safety and Health Administration : OSHA) หรือมาตรฐานสมาคมป้องกันอัคคีภัยแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (National Fire Protection Association : NFPA)

หมวดที่ ๑

การบริหารจัดการความปลอดภัยสารเคมี

ข้อ ๕ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดทำบัญชีรายชื่อสารเคมีที่มีการเก็บหรือการใช้ในการประกอบกิจการโรงงาน และต้องปรับปรุงบัญชีรายชื่อสารเคมีให้เป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา

ข้อ ๖ ภายใต้บังคับข้อ ๔๒ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องรายงานข้อมูลสารเคมีอันตรายที่มีการเก็บหรือการใช้ในการประกอบกิจการโรงงาน ในปริมาณตั้งแต่หนึ่งตันต่อปีต่อสารเคมีอันตรายหนึ่งชนิด ให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมทราบตามแบบที่กำหนดท้ายประกาศนี้ ปีละหนึ่งครั้ง โดยให้รายงานภายในวันที่ ๑ มีนาคมของปีถัดไป

การรายงานตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ของกรมโรงงานอุตสาหกรรมเป็นหลัก กรณีที่ไม่สามารถดำเนินการได้หรือมีเหตุอื่นใดทำให้ไม่สามารถดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ให้การดำเนินการดังกล่าวกระทำ ณ กรมโรงงานอุตสาหกรรม

ข้อ ๗ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีฉลากที่เป็นภาษาไทยไว้ที่ภาชนะบรรจุสารเคมี รวมถึงกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงภาชนะบรรจุ

ฉลากตามวรรคหนึ่งต้องมีรายละเอียดตามระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของสารเคมี โดยอ้างอิงตาม Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals (GHS) กรณีที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานตามวรรคหนึ่งได้ดำเนินการเกี่ยวกับฉลากตามกฎหมายอื่นในทำนองเดียวกันแล้ว ให้ถือว่าได้ดำเนินการตามข้อนี้แล้ว

ข้อ ๘ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีเอกสารข้อมูลความปลอดภัย (Safety Data Sheet: SDS) ของสารเคมีที่เป็นภาษาไทย หรือคำแนะนำความปลอดภัยสารเคมีที่เป็นภาษาไทย โดยคนงานที่เกี่ยวข้องต้องสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ และสื่อสารข้อมูลในส่วนที่สำคัญของสารเคมีให้คนงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย

เอกสารข้อมูลความปลอดภัยตามวรรคหนึ่งต้องมีรายละเอียดตามระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของสารเคมี โดยอ้างอิงตาม Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals (GHS) กรณีที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานตามวรรคหนึ่งได้ดำเนินการเกี่ยวกับเอกสารข้อมูลความปลอดภัยตามกฎหมายอื่นในทำนองเดียวกันแล้ว ให้ถือว่าได้ดำเนินการตามข้อนี้แล้ว

ข้อ ๙ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องดูแลบรรจุภัณฑ์สารเคมีอันตรายให้ปิดสนิทชิดมือไม่ใช้งาน และบรรจุภัณฑ์สารเคมีอันตรายต้องแข็งแรง ทนทานปลอดภัยในการจัดเก็บและใช้งาน สามารถขนย้ายได้ด้วยความปลอดภัย

ข้อ ๑๐ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดการไม่ให้สารเคมีอันตรายอยู่ใกล้เตาไฟ หม้อน้ำ ท่อไอน้ำ สายไฟฟ้าแรงสูง บริเวณที่อาจมีการเกิดประกายไฟ หรือในที่ซึ่งมีอุณหภูมิสูง

ข้อ ๑๑ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องใช้อุปกรณ์ เครื่องจักรที่เหมาะสมกับชนิดของสารเคมีอันตราย โดยส่วนที่มีการสัมผัสกับสารเคมีอันตรายต้องทำจากวัสดุที่ถูกต้องและเหมาะสม เป็นไปตามคู่มือหรือคำแนะนำของผู้ผลิตสารเคมีหรือหลักวิชาการหรือมาตรฐานสากล

ข้อ ๑๒ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีลิ้นเปิดปิด (Valve) ที่เหมาะสมกับชนิดของสารเคมีอันตราย มีสัญลักษณ์แสดงคุณลักษณะ เช่น อุณหภูมิ ความดัน ทิศทางการไหล พร้อมติดตั้งป้ายแสดงสถานะการใช้งานที่เหมาะสม และมีการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ไม่ให้เกิดการชำรุดหรือรั่วซึม เป็นต้น

ข้อ ๑๓ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีการตรวจสอบ ทดสอบและบำรุงรักษา อุปกรณ์และเครื่องจักรที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีอันตรายเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการรั่วไหลของสารเคมี ตามระยะเวลาที่กำหนดหรือเป็นไปตามแผนการบำรุงรักษาหรือตามคำแนะนำของผู้ผลิตอุปกรณ์และเครื่องจักรหรือหลักวิชาการ หรือมาตรฐานสากลและต้องจัดทำบันทึกการตรวจสอบ ทดสอบและบำรุงรักษาอุปกรณ์และเครื่องจักร โดยรายงานการตรวจสอบให้เก็บรักษาไว้ที่โรงงานพร้อมที่จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้

ข้อ ๑๔ ในการซ่อมเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีอันตราย ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญในการซ่อมบำรุงเครื่องจักรหรืออุปกรณ์นั้น ๆ ทั้งนี้ ต้องมีความรู้เรื่องสมบัติสารเคมีอันตราย หรือปฏิบัติงานภายใต้คำแนะนำหรือการควบคุมงานของผู้มีความรู้เรื่องสมบัติสารเคมีอันตราย

(๒) มีการสวมอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล (Personal Protective Equipment: PPE) ตามความจำเป็นและเหมาะสม

(๓) ทำการแยกหรือตัดระบบ รวมถึงตัดแหล่งพลังงาน ก่อนการซ่อมบำรุง

(๔) หยุดเครื่องจักรส่วนอื่นที่อาจก่อให้เกิดอันตราย รวมทั้งห้ามผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องอยู่ในบริเวณดังกล่าว

ข้อ ๑๕ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีระบบการอนุญาต ในการทำงานที่มีประกายไฟหรือความร้อนที่เป็นอันตราย (Hot Work Permit System) ในการทำงานใดๆก็ตามที่ก่อให้เกิดประกายไฟ ความร้อน หรือการสะสมของสารไวไฟ หรือติดไฟในบริเวณทำงาน ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีอันตรายที่มีความเสี่ยงในการติดไฟ ออกซิไดซ์ หรือระเบิดได้

ข้อ ๑๖ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีป้ายที่มีสัญลักษณ์ และเครื่องหมายที่เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมว่าด้วยเรื่องสีและเครื่องหมายเพื่อความปลอดภัย เช่น ป้ายห้าม ป้ายเตือน ป้ายบังคับ หรือป้ายแสดงสถานะปลอดภัย ในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตรายไว้ในที่เห็นได้ชัดเจน ในบริเวณที่มีการปฏิบัติงานการเก็บหรือใช้สารเคมี

ข้อ ๑๗ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องดำเนินการไม่ให้มีการสูบบุหรี่ รับประทานอาหาร หรือเครื่องดื่ม หรือพักอาศัย ในบริเวณที่มีการปฏิบัติงานการเก็บหรือการใช้สารเคมีอันตราย

ข้อ ๑๘ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีวิธีการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับสารเคมีอันตรายที่ครอบคลุมทุกขั้นตอนในการประกอบกิจการโรงงาน เป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในที่ปฏิบัติงานหรือสามารถเข้าถึงได้ พร้อมทั้งสื่อสารให้คนงานที่เกี่ยวข้องเกิดความเข้าใจและปฏิบัติตาม

ข้อ ๑๙ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลตามความเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีอันตรายและมีมาตรการให้คนงานที่เกี่ยวข้องสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลทุกครั้งเมื่อมีการปฏิบัติงาน รวมทั้งดูแลรักษาอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลให้มีสภาพพร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัย

ข้อ ๒๐ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีที่ชำระล้างดวงตาและร่างกายในกรณีฉุกเฉิน ในบริเวณที่มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย ที่สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกและพร้อมใช้งานโดยน้ำที่ใช้ต้องสะอาดและปลอดภัย

ข้อ ๒๑ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย โดยการฝึกอบรมอย่างน้อยต้องครอบคลุมเนื้อหา เรื่องการจัดการสารเคมี วิธีปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย และการจัดการกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน ให้กับคนงานที่เกี่ยวข้อง โดยการฝึกอบรมต้องกระทำโดยหัวหน้างานที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่มีความรู้ด้านการจัดการสารเคมีอันตรายอย่างปลอดภัย หรือผู้ผลิตสารเคมีอันตราย และทำการการฝึกอบรมทบทวนอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยหลักฐานการฝึกอบรมให้เก็บรักษาไว้ที่โรงงานพร้อมที่จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้

ข้อ ๒๒ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีระบบการสื่อสารหรือการแจ้งเตือนในกรณีเกิดการรั่วไหลของสารเคมีอันตราย เพื่อสื่อสารให้คนงานในพื้นที่รับทราบและปฏิบัติตามแผนการระงับเหตุฉุกเฉินสารเคมีอันตรายอย่างเคร่งครัด

ข้อ ๒๓ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีการตรวจประเมินการปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยเกี่ยวกับการจัดการสารเคมีอันตรายในโรงงานอุตสาหกรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยการตรวจประเมินต้องกระทำโดยบุคลากรของโรงงานหรือหน่วยงานตรวจสอบภายนอก และจัดเก็บรายงานผลการประเมินไว้ในโรงงานพร้อมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้

การตรวจประเมินตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมประกาศกำหนด

หมวดที่ ๒

มาตรการความปลอดภัยการรับ การขนถ่ายและการเคลื่อนย้ายสารเคมีอันตราย

ข้อ ๒๔ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรับ การขนถ่ายและการเคลื่อนย้ายสารเคมีอันตราย รวมถึงมาตรการป้องกันการฟุ้งกระจาย รวมถึงการกระเด็น หก รั่ว ไหล หรือตกหล่น

ขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่งต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษรและเป็นไปตามหลักวิชาการหรือคำแนะนำของผู้ผลิต โดยเก็บไว้ในที่ปฏิบัติงานพร้อมทั้งสื่อสารให้คนงานที่เกี่ยวข้องเกิดความเข้าใจและปฏิบัติตาม

ข้อ ๒๕ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีการติดตั้งสายดิน (Grounding) รวมถึงต่อฝาก (Bonding) บรรจุก๊าซหรือภาชนะบรรจุ ในขณะที่ทำการรับ การขนถ่าย หรือการเคลื่อนย้ายสารเคมีอันตรายที่มีสมบัติไวไฟ เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดจากไฟฟ้าสถิต โดยติดตั้งสายดิน (Grounding) รวมถึงต่อฝาก (Bonding) ต้องเป็นไปตามหลักวิศวกรรม

ข้อ ๒๖ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องตรวจสอบสภาพของภาชนะบรรจุ หีบห่อบรรจุก๊าซ หรือวัสดุห่อหุ้มสารเคมีอันตรายที่รับเข้ามา ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัย

ข้อ ๒๗ การขนถ่ายเคลื่อนย้ายสารเคมีอันตรายทางท่อทั้งบนดินและใต้ดิน ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ท่อ หน้าแปลน หรือข้อต่อ ต้องทำจากวัสดุที่เหมาะสมกับชนิดของสารเคมีอันตราย โดยไม่ทำปฏิกิริยากัน

(๒) ท่อส่งบนดิน (Above Ground) ของสารเคมีอันตรายต่างชนิดกันต้องทาสี หรือทำเครื่องหมายเป็นระยะให้เห็นชัดเจนรวมทั้งระบุทิศทางการไหลของสารเคมีในท่อ

(๓) ท่อส่งสารเคมีอันตรายที่อุณหภูมิภายนอกอาจก่อให้เกิดอันตรายจากการสัมผัส ต้องจัดให้มีวิธีการป้องกันอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ หุ้มฉนวน หรือการ์ดป้องกัน หรือแสดงป้าย หรือข้อความเตือน และอื่น ๆ

(๔) ดูแล รักษา และตรวจสอบท่อบนดินรวมถึงอุปกรณ์รองรับท่อ ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย ไม่มีการแตก ร้าว ซีม หรือชำรุดเสียหาย ตามระยะเวลาที่กำหนดหรือเป็นไปตามแผนการบำรุงรักษา

(๕) ดูแล รักษา หรือตรวจสอบท่อใต้ดินหรือใต้น้ำ ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย ไม่มี การแตกร้าว รั่ว ซึม หรือชำรุดเสียหายและมีมาตรการป้องกันผลกระทบแนวท่อ เช่น การติดตั้งอุปกรณ์ แลกเปลี่ยนประจุไฟฟ้า (Cathodic Protection)

หมวดที่ ๓

มาตรการความปลอดภัยในการจัดเก็บสารเคมีอันตราย

ข้อ ๒๘ การจัดเก็บสารเคมีอันตรายในอาคาร ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มี มาตรการความปลอดภัย ดังนี้

- (๑) มีป้ายชี้บ่งว่าเป็นพื้นที่จัดเก็บสารเคมีอันตรายแสดงให้เห็นชัดเจน
- (๒) จัดทำแผนผังแสดงการจัดเก็บสารเคมีอันตรายที่เป็นปัจจุบัน โดยจัดเก็บใน สถานที่ที่เข้าถึงได้ง่ายและพร้อมใช้งาน
- (๓) ภาชนะบรรจุที่จัดเก็บต้องติดฉลากแสดงข้อมูลสารเคมีอันตราย และอยู่ใน สภาพเรียบร้อย ไม่ชำรุด เสียหาย
- (๔) จัดเก็บสารเคมีให้เป็นไปตามสมบัติความเป็นอันตรายของสารเคมีอันตราย โดยต้องไม่ทำปฏิกิริยากับสารเคมีอันตรายประเภทอื่น ๆ ที่จัดเก็บอยู่แล้ว หรือเป็นไปตามคำแนะนำใน เอกสารข้อมูลความปลอดภัย
- (๕) จัดวางเรียงภาชนะบรรจุสารเคมีอันตรายซึ่งความจุสูงสุดไม่เกิน ๔๕๐ ลิตร มวลสุทธิสูงสุดไม่เกิน ๔๐๐ กิโลกรัม โดยต้องมีความสูงไม่เกิน ๓ เมตร หรือหากวางบนแผ่นรองสินค้า (Pallet) ต้องวางเรียงกันไม่เกิน ๓ ชั้น ยกเว้นกรณีการจัดเก็บสารเคมีบนชั้นวางที่มีความมั่นคงแข็งแรง เพียงพอ
- (๖) มีมาตรการป้องกันหรือควบคุมไอระเหยสารเคมีอันตรายในพื้นที่ที่มีการเก็บ สารเคมีอันตราย
- (๗) มีมาตรการในการป้องกันและระงับการหก รั่วไหล ของสารเคมีอันตราย
- (๘) ต้องสามารถนำเครื่องมือและอุปกรณ์เข้าไประงับเหตุได้โดยสะดวกและ ปลอดภัย ไม่มีสิ่งกีดขวาง
- (๙) มีมาตรการป้องกันและระงับอัคคีภัยที่เหมาะสมกับชนิด และเพียงพอกับ ปริมาณสารเคมีอันตรายที่จัดเก็บ

ข้อ ๒๙ การจัดเก็บสารเคมีอันตรายภายนอกอาคาร ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มี มาตรการความปลอดภัย ดังนี้

- (๑) มีป้ายชี้บ่งว่าเป็นพื้นที่จัดเก็บสารเคมีอันตรายแสดงให้เห็นชัดเจน
- (๒) จัดเก็บสารเคมีอันตรายในบริเวณที่เหมาะสมและจัดเตรียมไว้เป็นการเฉพาะ ไม่เป็นที่จอดยานพาหนะหรือเส้นทางการจราจร
- (๓) พื้นต้องมั่นคงแข็งแรง ไม่ลื่น ไม่ทำปฏิกิริยากับสารเคมีอันตรายที่จัดเก็บ และ ไม่มีรอยแตกร้าว
- (๔) จัดเก็บสารเคมีให้เป็นไปตามสมบัติความเป็นอันตรายของสารเคมีอันตราย โดยต้องไม่ทำปฏิกิริยากับสารเคมีอันตรายประเภทอื่น ๆ ที่จัดเก็บอยู่แล้ว หรือเป็นไปตามคำแนะนำใน เอกสารข้อมูลความปลอดภัย

(๕) ไม่จัดเก็บสารเคมีอันตรายที่อาจได้รับหรือส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม หากมีการจัดเก็บนอกอาคาร ได้แก่ วัตถุระเบิด ของแข็งไวไฟที่มีสมบัติระเบิด สารที่สัมผัสน้ำแล้วให้ก๊าซไวไฟ สารออกซิไดซ์ สารเปอร์ออกไซด์อินทรีย์ และสารพิษ

(๖) มีมาตรการในการป้องกันและระงับการหก รั่วไหล ของสารเคมีอันตราย

(๗) มีระบบกักเก็บสารเคมีอันตรายที่หก รั่วไหล ไม่ให้ปนเปื้อนสิ่งแวดล้อม

(๘) มีมาตรการป้องกันและระงับอัคคีภัย ที่เหมาะสมกับชนิด และเพียงพอกับ ปริมาณสารเคมีอันตรายที่จัดเก็บ

หมวดที่ ๔

มาตรการความปลอดภัยในการใช้สารเคมีอันตราย

ข้อ ๓๐ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีการศึกษาการใช้งานสารเคมีอันตรายอย่างปลอดภัยตามเอกสารข้อมูลความปลอดภัย หรือคำแนะนำของผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่าย

ข้อ ๓๑ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงานในการใช้สารเคมีอันตราย เป็นลายลักษณ์อักษรไว้ที่สามารถเข้าถึงได้ พร้อมทั้งสื่อสารให้คนงานที่เกี่ยวข้องเกิดความเข้าใจ และปฏิบัติตาม

ข้อ ๓๒ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องแบ่งแยกพื้นที่ที่มีการใช้และการเก็บสารเคมีอันตราย ที่อยู่ภายในอาคารเดียวกัน ออกจากกันให้ชัดเจน

ข้อ ๓๓ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีมาตรการป้องกัน ควบคุม บำบัด หรือกำจัด โอระเหยสารเคมีอันตรายในพื้นที่ที่มีการใช้สารเคมีอันตราย

ข้อ ๓๔ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันและระงับอัคคีภัยที่ เหมาะสมกับชนิด และเพียงพอกับปริมาณสารเคมีอันตรายที่ใช้

หมวดที่ ๕

การระงับเหตุฉุกเฉินสารเคมีอันตราย

ข้อ ๓๕ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีป้ายเครื่องหมาย สัญลักษณ์ตาม มาตรฐานสากลหรือข้อความ ในบริเวณที่มีการเก็บหรือการใช้สารเคมีอันตราย ให้เพียงพอและเหมาะสมต่อ การระงับเหตุ โดยอาจแสดงระดับความไวไฟ อันตรายต่อสุขภาพ หรือรายละเอียดอื่น ๆ ด้วยก็ได้

ข้อ ๓๖ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีแผนการระงับเหตุฉุกเฉินสารเคมีอันตราย ให้ สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับพื้นที่ โดยเก็บแผนนี้ไว้ในโรงงาน พร้อมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้

ข้อ ๓๗ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดเตรียมทรัพยากรให้สอดคล้องกับแผนการระงับ เหตุฉุกเฉินสารเคมีอันตราย และมีความพร้อมที่จะระงับเหตุฉุกเฉิน

ข้อ ๓๘ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีการสื่อสารแผนการระงับเหตุฉุกเฉินสารเคมี อันตรายกับคนงาน

ข้อ ๓๙ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดให้มีการฝึกซ้อมและทบทวนแผนการระงับเหตุ ฉุกเฉินสารเคมีอันตรายอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๔๐ ในกรณีที่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องให้หยุดการดำเนินงานในส่วนนั้น ๆ และปฏิบัติตามแผนการระงับเหตุฉุกเฉินสารเคมีอันตรายอย่างเคร่งครัด โดยให้คนงานซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องออกจากบริเวณนั้นทันที

ข้อ ๔๑ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องจัดเตรียมข้อมูลที่จำเป็นต่อการระงับเหตุที่เป็นปัจจุบัน เช่น ข้อมูลชนิดและปริมาณสารเคมีที่มีการจัดเก็บในโรงงาน เอกสารข้อมูลความปลอดภัย แผนผังแสดงการติดตั้งเครื่องจักร แบบแปลนแสดงอาคารโรงงาน แผนผังแสดงสิ่งปลูกสร้างบริเวณโรงงาน และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้แก่หน่วยงานภายนอกที่เข้ามาระงับเหตุ

หมวดที่ ๖ บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๒ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ผู้ประกอบกิจการโรงงานตามบัญชีแนบท้ายประกาศฉบับนี้ต้องรายงานข้อมูลตามข้อ ๖ ให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมทราบ ส่วนการรายงานข้อมูลตามข้อ ๖ ครั้งต่อไปให้ดำเนินการตามข้อ ๖

ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ผู้ประกอบกิจการโรงงานนอกเหนือจากวรรคหนึ่งต้องรายงานข้อมูลตามข้อ ๖ ให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมทราบ ส่วนการรายงานครั้งต่อไปให้ดำเนินการตามข้อ ๖

ประกาศ ณ วันที่

เอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็นที่ประชุมไปอ้างอิง

บัญชีแนบท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม
เรื่อง มาตรการความปลอดภัยเกี่ยวกับการจัดการสารเคมีในโรงงานอุตสาหกรรม
พ.ศ. ๒๕๖๖

รายการที่	ลำดับที่	ประเภทหรือชนิดของโรงงานตามบัญชีท้ายกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๖๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๖
๑	๗ (๑) (๔)	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับน้ำมัน จากพืชหรือ สัตว์ หรือไขมันจากสัตว์ ใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ (๑) การสกัดน้ำมันจากพืช หรือสัตว์ หรือไขมันจากสัตว์ เฉพาะที่ใช้สารตัว ทำละลายในการสกัด (๔) การทำน้ำมันจากพืช หรือสัตว์หรือไขมันจากสัตว์ให้บริสุทธิ์ เฉพาะที่ใช้ สารตัวทำละลายในการสกัด
๒	๑๖	ต้ม กลั่น หรือผสมสุรา
๓	๑๗	ผลิตเอทิลแอลกอฮอล์ ซึ่งมีไซเอทิลแอลกอฮอล์ที่ผลิตจากกากซัลไฟต์ในการทำ เยื่อกระดาษ
๔	๒๒ (๑)(๒)(๓)(๔)	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับสิ่งทอ ด้าย หรือเส้นใยซึ่งมีใยหิน (Asbestos) ใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ (๑) การหมัก คาร์บอนไนซ์ สาง หวี รีด ปั่น อบ ควบ บิดเกลียว กรอ เท็ก เจอร์ไรซ์ ฟอก หรือย้อมสีเส้นใย (๒) การทอหรือการเตรียมเส้นด้ายยืนสำหรับการทอ (๓) การฟอก ย้อมสี หรือแต่งสำเร็จด้ายหรือสิ่งทอ (๔) การพิมพ์สิ่งทอ
๕	๒๗(๒)	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการทำผ้าน้ำมัน หรือหนังเทียม ซึ่งมีได้ทำจาก พลาสติกถั่ว
๖	๒๙	โรงงานหมักแต่ง ขำแผละ อบ ปนหรืออบ ฟอก ชัดและแต่งสำเร็จ อัดให้เป็น ลายนูน หรือเคลือบสีหนังสัตว์
๗	๓๐	โรงงานสาง ฟอก ฟอกสี ย้อมสี ชัดหรือแต่งขนสัตว์
๘	๓๘(๑)(๒)	โรงงานผลิตเยื่อ หรือกระดาษใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ (๑) การทำเยื่อจากไม้หรือวัสดุอื่น (๒) การทำกระดาษ กระดาษแข็ง หรือกระดาษที่ใช้ในการก่อสร้างชนิดที่ ทำจากเส้นใย (Fibre) หรือแผ่นกระดาษไฟเบอร์ (Fibreboard)

รายการที่	ลำดับที่	ประเภทหรือชนิดของโรงงานตามบัญชีท้ายกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕
๙	๔๒ (๑) (๒)	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับ เคมีภัณฑ์ สารเคมี หรือวัสดุเคมี ซึ่งมีใช้ปุ๋ย อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ (๑) การทำเคมีภัณฑ์ สารเคมี หรือวัสดุเคมี (๒) การเก็บรักษา ลำเลียง แยก คัดเลือก หรือแบ่งบรรจุเฉพาะเคมีภัณฑ์ อันตราย
๑๐	๔๓ (๑) (๒)	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับปุ๋ย หรือสารป้องกันหรือกำจัดศัตรูพืชหรือสัตว์ (Pesticides) อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ (๑) การทำปุ๋ย หรือสารป้องกันหรือกำจัดศัตรูพืชหรือสัตว์ ยกเว้นการผลิต ปุ๋ยอินทรีย์ และการผลิตปุ๋ยเคมีที่ไม่มีการใช้แอมโมเนียมไนเตรต (Ammonium Nitrate) หรือโปแตสเซียมคลอไรด์ (Potassium Chlorate) (๒) การเก็บรักษาหรือแบ่งบรรจุปุ๋ย หรือสารป้องกันหรือกำจัดศัตรูพืชหรือ สัตว์ ยกเว้นปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยเคมีที่ไม่มีการใช้แอมโมเนียมไนเตรต (Ammonium Nitrate) หรือโปแตสเซียมคลอไรด์ (Potassium Chlorate)
๑๑	๔๔	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการผลิตยางเรซินสังเคราะห์ ยางอีลาสโตเมอร์ พลาสติก หรือเส้นใยสังเคราะห์ซึ่งมีใยแก้ว
๑๒	๔๕ (๑) (๒) (๓)	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับสี (Paints) น้ำมันชักเงา เซลแล็ก แล็กเกอร์ หรือผลิตภัณฑ์ สำหรับใช้ยาหรือออกอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ (๑) การทำสีสำหรับใช้ทา ฟัน หรือเคลือบ (๒) การทำน้ำมันชักเงา น้ำมันผสมสี หรือน้ำยาล้างสี (๓) การทำเซลแล็ก แล็กเกอร์ หรือผลิตภัณฑ์สำหรับใช้ยาหรือออก
๑๓	๔๗(๓)	โรงงานทำเครื่องสำอาง หรือสิ่งปรุงแต่งร่างกาย

รายการที่	ลำดับที่	ประเภทหรือชนิดของโรงงานตามบัญชีท้ายกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕
๑๔	๔๘ (๑)(๒)(๓)(๔) (๖)	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เคมี อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ (๑) การทำยาขัดเครื่องเรือน หรือโลหะ ชี้นึ่งหรือวัสดุสำหรับตกแต่งอาคาร (๒) การทำยาฆ่าเชื้อโรค หรือยาดับกลิ่น (๓) การทำผลิตภัณฑ์สำหรับกันน้ำ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นตัวทำให้เปียกน้ำ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นตัวทำให้ตีเข้าด้วยกันได้ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นตัวทำให้ซึมเข้าไป (Wetting Agents Emulsifiers of Penetrants) ผลิตภัณฑ์สำหรับใช้ฉนีกหรือกาวผลิตภัณฑ์สำหรับใช้เป็นตัวผสม (Sizes) ผลิตภัณฑ์สำหรับใช้เป็นตัวเชื่อมหรืออุด (Cements) ที่ทำจากพีช ไม้ หรือพลาสติก ที่ได้มาจากแหล่งผลิตอื่น ซึ่งมีใช้ผลิตภัณฑ์สำหรับใช้อุดรูฟัน (Dental Cements) (๔) การทำไม้ขีดไฟ วัตถุระเบิด หรือดอกไม้เพลิง (๖) การทำหมึกหรือคาร์บอนดำ
๑๕	๔๙	โรงงานกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม
๑๖	๕๐ (๔)	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม ถ่านหิน หรือลิกไนต์ ยกเว้นแอสฟัลต์ติกคอนกรีต
๑๗	๕๓(๖)	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์พลาสติก การทำผลิตภัณฑ์สำหรับใช้เป็นฉนวน
๑๘	๕๙	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการถลุง หลอม หล่อ รีด ดึง หรือผลิตเหล็ก หรือเหล็กกล้าในขั้นต้น (Iron and Steel Basic Industries)
๑๙	๖๐	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับถลุง ผสม ทำให้บริสุทธิ์ หลอม หล่อ รีด ดึง หรือผลิตโลหะในขั้นต้น ซึ่งมีใช้เหล็กหรือเหล็กกล้า (Non-Ferrous Metal Basic Industries)
๒๐	๘๙	โรงงานผลิตก๊าซ ซึ่งมีใช้ก๊าซธรรมชาติ ส่งหรือจำหน่ายก๊าซ
๒๑	๙๑ (๒)	โรงงานบรรจุก๊าซ แต่ไม่รวมถึงการบรรจุก๊าซที่เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง
๒๒	๙๒	โรงงานห้องเย็น

รายการที่	ลำดับที่	ประเภทหรือชนิดของโรงงานตามบัญชีท้ายกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕
๒๓	๙๙	โรงงานผลิต ซ่อมแซม ดัดแปลง หรือเปลี่ยนลักษณะอาคารปั้น เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด อาวุธหรือสิ่งอื่นใดที่มีอำนาจในการประหาร ทำลายหรือทำให้หมดสมรรถภาพในทำนองเดียวกับอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด และรวมถึงสิ่งประกอบของสิ่งดังกล่าว
๒๔	๑๐๐ (๑)(๒)(๕)	โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการตกแต่งหรือเปลี่ยนแปลงลักษณะของผลิตภัณฑ์ หรือส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์โดยไม่มีการผลิตอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ (๑) การทา ฟัน หรือเคลือบสี (๒) การทา ฟัน หรือเคลือบเซลแล็ก แล็กเกอร์ หรือน้ำมันเคลือบเงาอื่น (๕) การชุบเคลือบผิว (Plating, Anodizing)

เอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็นเท่านั้น ห้ามนำไปอ้างสิทธิ์

แบบรายงานข้อมูลสารเคมีอันตรายที่มีการเก็บหรือการใช้ในการประกอบกิจการโรงงาน ประจำปี .....

ชื่อโรงงาน..... ทะเบียนโรงงาน..... ประกอบกิจการ.....

ที่ตั้งโรงงาน..... โทรศัพท์..... E-mail.....

- โรงงานไม่มีการเก็บหรือใช้สารเคมีอันตรายในการประกอบกิจการโรงงาน
- โรงงานมีการเก็บหรือใช้สารเคมีอันตรายในการประกอบกิจการโรงงานในปริมาณ ไม่ถึงหนึ่งตันต่อปีต่อสารเคมีอันตรายหนึ่งชนิด
- โรงงานมีการเก็บหรือใช้สารเคมีอันตรายในการประกอบกิจการโรงงานในปริมาณตั้งแต่หนึ่งตันต่อปีต่อสารเคมีอันตรายหนึ่งชนิด ดังนี้

ชื่อสารเคมีอันตราย /ชื่อทางการค้า	CAS No.	UN No.	วัตถุประสงค์ การใช้งาน	สถานะ สาร	ลักษณะสาร	ความเข้มข้น (%w/w)	ความหนาแน่น (g/cm ³)	การควบคุม	องค์ประกอบ	การจำแนกความ เป็นอันตราย			ปริมาณ การใช้ รวมต่อปี	หน่วย	ปริมาณ การจัดเก็บ สูงสุด	หน่วย	ลักษณะภษณะ บรรจุ			สารที่ใช้ ดับเพลิง	สถานที่ จัดเก็บ	หมายเหตุ		
										UN Class	GHS	ประเภทการจัดเก็บ					ชนิด	ความจุ	จำนวน					

- ขอรับรองว่าข้อมูลข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ
 หมายเหตุ หากกรมโรงงานอุตสาหกรรมตรวจสอบแล้วว่าเป็นเท็จ จะมีความผิดตามกฎหมาย

ลงชื่อ.....ผู้จัดเตรียมเอกสาร
 (.....)
 ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้ประกอบการโรงงาน
 (.....)
 วันที่.....

ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็นเพื่อออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม
เรื่อง มาตรการความปลอดภัยเกี่ยวกับการจัดการสารเคมีในโรงงานอุตสาหกรรม พ.ศ. ....

สภาพปัญหาและความจำเป็น

กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าในสภาวะปัจจุบันการประกอบกิจการโรงงานของโรงงานภายใต้กฎหมายว่าด้วยโรงงาน บางครั้งอาจมีการเก็บหรือใช้สารเคมีที่มีความเป็นอันตรายจำนวนมาก โดยหากโรงงานดังกล่าวยังมีการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยสารเคมีที่ยังไม่เหมาะสม กรณีดังกล่าวนี้อาจเป็นเหตุให้นำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน ทรัพย์สิน สิ่งแวดล้อม ในโรงงานและชุมชน โดยรอบโรงงานขึ้นมาได้ ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยโรงงานที่เกี่ยวกับความปลอดภัยสารเคมีที่มีอยู่เดิมไม่สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน จึงสมควรที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อกำหนดให้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยกำหนดให้โรงงานต้องมีมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยในการดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยเกี่ยวกับการจัดการสารเคมีในโรงงานและจัดทำรายงานปริมาณสารเคมีของโรงงาน

คำอธิบายหลักการและประเด็นสำคัญ

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับนี้ออกเพื่อกำหนดมาตรการให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๓ ในบัญชีท้ายกฎกระทรวงอุตสาหกรรม ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต้องดำเนินมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยในการดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยเกี่ยวกับการจัดการสารเคมีในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นมาตรการความปลอดภัยที่จำเป็นเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงานสำหรับโรงงานที่เป็นผู้ใช้ หรือผู้เก็บสารเคมี รวมทั้งเพื่อเป็นการปกป้องประชาชน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม จากอันตรายที่อาจเกิดจากการเก็บหรือใช้สารเคมีของโรงงานอุตสาหกรรม

ประเด็นสำคัญของประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับนี้ ประกอบด้วยเนื้อหา ๖ หมวด ได้แก่

หมวดที่ ๑ การบริหารจัดการความปลอดภัยสารเคมี

หมวดที่ ๒ มาตรการความปลอดภัยการรับ การขนถ่าย และการเคลื่อนย้ายสารเคมีอันตราย

หมวดที่ ๓ มาตรการความปลอดภัยในการจัดเก็บสารเคมีอันตราย

หมวดที่ ๔ มาตรการความปลอดภัยในการใช้สารเคมีอันตราย

หมวดที่ ๕ การระงับเหตุฉุกเฉินสารเคมีอันตราย

หมวดที่ ๖ บทเฉพาะกาล

โดยมีข้อกำหนดสรุปได้ ดังนี้

๑) ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๓ ในบัญชีท้ายกฎกระทรวง ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ทุกประเภทโรงงาน ที่มีการเก็บหรือใช้สารเคมีในการประกอบกิจการโรงงาน ต้องจัดทำบัญชีรายชื่อสารเคมี พร้อมทั้งติดฉลากไว้ที่ภาชนะบรรจุ และจัดให้มีเอกสารข้อมูลความปลอดภัย (Safety Data Sheet : SDS)

๒) ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๓ ในบัญชีท้ายกฎกระทรวง ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ทุกประเภทโรงงาน ที่มีการเก็บหรือใช้สารเคมีในการประกอบกิจการโรงงานที่จำแนกความเป็นอันตรายได้ตาม Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemical (GHS) ซึ่งจะจัดเป็นสารเคมีอันตราย ต้องดำเนินการมาตรการความปลอดภัยตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ทั้ง ๖ หมวด

๓) ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๓ ในบัญชีท้ายกฎกระทรวง ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ทุกประเภทโรงงาน ที่มีการเก็บหรือใช้สารเคมีอันตรายในการประกอบกิจการโรงงาน ที่มีปริมาณตั้งแต่หนึ่งตันต่อปีต่อสารเคมีอันตรายหนึ่งชนิด ต้องรายงานข้อมูลการเก็บหรือใช้สารเคมีอันตรายดังกล่าวให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมผ่านระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ ปีละหนึ่งครั้ง ภายในวันที่ ๑ มีนาคมของปีถัดไป

โดยมีบทเฉพาะกาลให้โรงงานตามข้อ ๓) รายงานข้อมูล ดังนี้

๓.๑) โรงงาน ๒๔ ประเภทโรงงาน ตามบัญชีแนบท้าย ให้รายงานข้อมูลสารเคมีอันตรายภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ

๓.๒) ประเภทโรงงานที่นอกเหนือจากข้อ ๓.๑) ให้รายงานข้อมูลสารเคมีอันตราย ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ

กำหนดระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น

ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นผ่าน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมโรงงานอุตสาหกรรม เป็นระยะเวลา ๑๕ วันนับแต่วันเผยแพร่